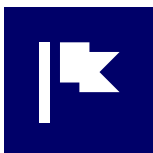

Sumario | nº54 — Febreiro 2026

OPINIÓN

The End

ENTREVISTA

Isabel Neira, directora da Escola de Doutoramento Internacional da USC

«O reto é continuar construíndo unha Escola de todas e para todas as personas que formamos parte dela»

EDIUS

NOVAS

O *Ráanking Times Higher Education 2026 by Subject* destaca á USC en once materias

EDIUS

NOVAS

Recoñecemento á traxectoria da profesora Eva Yebra Pimentel no 60 aniversario do Colexio Nacional de Ópticos Optometristas

EDIUS

NOVAS

Aberto o prazo para enviar propostas de cursos para a Universidade de Verán

EDIUS

NOVAS

Máis de 400 prazas dispoñibles no segundo período de matriculación para iniciar o doutoramento na USC

ENTREVISTA

Falamos coa doutoranda do Departamento de Patoloxía Animal da Facultade de Veterinaria, Elena Niceas.

EDIUS

NOVAS

Terceira tempada da serie audiovisual 'Investigamos na USC'

EDIUS

NOVAS

Nace *Incuba Emprande*

A Academia de Ciencias Veterinarias premia un traballo do Campus Terra

OPINIÓN

The End

Pablo Taboada Antelo

Querida comunidade de doutoramento:

Chegou o momento de pechar a miña etapa como Director da Escola de Doutoramento Internacional da USC, tras case sete anos e medio, intensos e profundamente enriquecedores, culminados coas eleccións celebradas o pasado 21 de xaneiro. Quero aproveitar estas liñas no noso boletín para despedirme de vós dun xeito sinxelo: dando as grazas e compartindo algunhas reflexións sobre o camiño percorrido e os desafíos que quedan por diante.

Dirixir a Escola foi, sen dúbida, unha das responsabilidades máis esixentes que asumín na Universidade, pero tamén unha das máis estimulantes. Sempre crín —e así o repetín en moitas ocasións— que o doutoramento é o corazón estratéxico da nosa institución: onde se forma a substitución xeracional científica, onde se consolidan equipos e onde proxectamos ao mundo o mellor de nós. Ter contribuído a fortalecer ese espazo foi un auténtico privilexio.

Nestes anos, traballamos para consolidar un modelo académico e de xestión dos estudos de doutoramento máis ordenado, coherente e atento ás necesidades reais das nosas doutorandas e doutorandos. Non sempre o fixemos no contexto máis favorable: houbo numerosos cambios normativos, procedementos complexos e recursos limitados. Pero houbo, sobre todo, compromiso e vontade de mellora.

Os retos que veñen son importantes. A acreditación institucional debe ser unha oportunidade para simplificar, gañar en coherencia e reforzar o noso sistema de calidade, mellorando a monitorización e a avaliación continua dos programas de doutoramento. A reforma do apoio administrativo é xa inaprazable: centralizar a xestión na Escola e dotala de persoal técnico especializado non é unha cuestión organizativa menor, senón unha condición necesaria para ofrecer un servizo máis profesional e aliviar a carga que hoxe soportan coordinacións e comisións académicas.

Tamén deberemos seguir axustando a nosa oferta formativa, apostar pola interdisciplinabilidade e reforzar aquelas áreas onde a USC ten maior proxección. A substitución xeracional do PDI nos programas é tamén un desafío real que require planificación e unha aposta decidida pola incorporación de novo persoal docente e investigador que garanta continuidade, renovación e mellora da competitividade investigadora.

A internacionalización debe continuar medrando, focalizándose naqueles nichos estratéxicos para a USC e acompañada dun verdadeiro sistema de acollida que facilite non só a matrícula, senón tamén a integración académica e persoal de quen vén de fóra. E non podemos esquecer cuestións cada vez máis relevantes: o seguimento próximo do progreso doutoral, a formación en competencias transferibles, a empregabilidade e o benestar das nosas doutorandas e doutorandos.

Permitídemme agora o máis importante: as persoas.

Quero agradecer sinceramente ao Reitor Antonio López a confianza que depositou en min para encabezar a transformación inicial dos estudos de doutoramento e da súa organización, así como ás Vicerreitoras María Victoria Otero Espinar e María José López Couso, con quen compartín estes anos nun clima de colaboración leal e construtivo.

O meu recoñecemento máis fondo é para o equipo directivo que me acompañou.

O seu apoio constante, o seu criterio e a súa xenerosidade foron fundamentais en cada decisión e en cada dificultade. Moitas grazas, Eva, Dolores, Isabel, Miguel, Manolo, Eugenio e Juan.

Ás coordinadoras e coordinadores dos programas, grazas polo voso rigor, pola vosa paciencia, colaboración e por soste con responsabilidade o núcleo académico do doutoramento mesmo en momentos complexos.

E, moi especialmente, grazas ao persoal técnico e administrativo da Escola. A vosa profesionalidade, dedicación diaria e capacidade para resolver problemas —moitas veces en silencio e lonxe de calquera recoñecemento— son o verdadeiro soporte desta estrutura. Sen o voso traballo, nada do que fixemos tería sido posible.

Grazas tamén ás nosas doutorandas e doutorandos. A vosa enerxía, as vosas preguntas, a vosa esixencia e confianza deron sentido a cada esforzo.

Foi unha honra compartir este camiño con todos vós. Deixo a Escola coa convicción de que queda en excelentes mans e continuará medrando grazas a unha comunidade comprometida, responsable e chea de talento.

EDIUS NOVAS

Isabel Neira, nova directora da Escola de Doutoramento Internacional da USC

Artes
e Humanidades

Ciencias
da Saúde

Ciencias
e Enxeñarías

Ciencias Sociais
e Xurídicas

Membros do novo
Goberno da Escola
[nesta ligazón](#).

Isabel Neira é, desde finais do mes pasado, a nova directora da Escola. A catedrática de Economía asume a dirección da Escola de Doutoramento Internacional da USC tras gañar as eleccións celebradas o 21 de xaneiro, substituíndo no cargo a Pablo Taboada Antelo. Neira estivo vinculada á Escola desde a súa creación no ano 2016, chegando a desempeñar o cargo de coordinadora de Actividades de Formación en Investigación.

A nova directora xa estivo á fronte da primeira reunión da Comisión Executiva, celebrada o pasado venres 30 xaneiro. Isabel Neira mantén no equipo ós mesmos su directores e subdirectoras da anterior etapa. Deste xeito, á fronte da área de Artes e Humanidades continúa Dolores Vilavedra Fernández; na de Ciencias e Enxeñarías, Eva Rodil Rodríguez; na de Ciencias da Saúde, José Manuel Cifuentes Martínez; e na de Ciencias Sociais e Xurídicas, José Miguel Túnhez López.

Un dos novos nomes da nova directiva da EDIUS é María Bastida Domínguez, quen asumirá a Secretaría Académica. Á fronte de Coordinación de Actividades de Formación en Investigación e do Programa de Mentoría seguirán por Tania Fernández Lombao e Carmela Martínez Bispo, respectivamente.

Como a propia directora asegura na entrevista que podedes ler a continuación, trátase dun equipo “continuista”, pero que traballará arreo para asumir novos retos. Un dos seus obxectivos é conseguir unha EDIUS aínda máis inclusiva que sexa de todos/as e na que todos/as participen. Ademais, Neira márcase como reto a formación de calidade, a inserción laboral e a internacionalización.

 [Ir ao sumario](#)

ENTREVISTA

Isabel Neira, directora da EDIUS

Isabel Neira

«O reto é continuar construíndo unha Escola de todas e para todas as personas que formamos parte dela»

Isabel Neira xa foi nomeada directora da Escola de Doutoramento Internacional da USC, a segunda persoa que ocupará este cargo desde a súa creación no ano 2016. Isabel Neira substituirá a Pablo Taboada Antelo, a quen agradece o seu “legado” e terlle ensinado que “unha dirección como esta vai acompañada de traballo duro, horas de dedicación, empatía, paciencia e resiliencia”. Profesora da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, estivo ligada á EDIUS desde o comezo. O seu mandato coincidirá no tempo coa elección da primeira muller reitora da USC nos seus máis de 500 anos de historia. Sen dúbida, unha “oportunidade de asentar a identidade dunha institución moderna e que evoluciona co tempo”.

Que significa para vostede asumir a dirección da Escola de Doutoramento Internacional da USC neste momento?

Significa un reto de enorme magnitude que implica compromiso e responsabilidade. Os estudos de doutoramento son a máis alta cualificación académica que unha persoa pode acadar; de aí a importancia de coidalos e de poñer o foco en todas as persoas que os fan posibles.

Esta etapa culmina un longo percorrido. Comecei esta singradura hai máis de sete anos na Escola de Sociais, primeiro coordinando as actividades formativas e despois na Secretaría, para agora dar un paso á fronte e dirixir a estratexia da Escola. De todas as etapas, a máis enriquecedora persoalmente foi a inicial —cando as reunións eran presenciais e definimos con Miguel Túñez máis de 500 horas de formación en 50 cursos—. Aquel momento permitíume entender que este era o lugar desde o que quería devolver á sociedade o que esta me deu, tras unha carreira académica que non sería posible sen as persoas que nos precederon e que dedicaron o seu tempo e esforzos a estas tarefas.

Segunda persoa que dirixe a Escola desde a súa creación, en 2016, e primeira muller no cargo. Engade isto algún tipo de responsabilidade?

No caso da EDIUS, continuar co labor que desenvolveu o seu director actual, Pablo Taboada, é o reto máis complexo. Traballar estes anos con todo o equipo, pero especialmente co director, ensinome a entender que unha dirección como esta vai acompañada de traballo duro, horas de dedicación, empatía, paciencia e resiliencia; ese é o seu legado, espero estar á altura. Suceder a un director coma el, tan apreciado e respectado, vai ser difícil, pero agardo dar a talla. O ambiente de traballo que logrou, tanto co persoal da Escola como cos diferentes órganos que a constitúen, é dunha calidade humana que temos que coidar e alimentar para darlle á Escola a identidade que buscamos: un centro de acollida e un lugar de encontro. Ese é o reto: continuar construíndo a escola de e para todas as que formamos parte dela.

A súa dirección coincidirá no tempo coa elección da primeira reitora da USC en máis de medio século de vida. Cre que será bo para a institución?

Creo que os cambios alteran as rutinas e formas de facer sen tocar a esencia. Poderíamos pensar en transformación, pero o resultado podería non ser o que buscamos. A chave agora mesmo é cara onde imos evolucionar nesta sociedade que muda tan rápido. Ser quen de adaptar unha institución de máis de 500 anos aos tempos. Como científica social e con traballos neste campo, diría que o feito de que esa evolución sexa liderada por unha muller non podía chegar en mellor momento, é a oportunidade de asentar a identidade dunha institución moderna e que evoluciona co tempo.

Aínda que agora asume a dirección, estivo ligada á EDIUS desde o seu nacemento. Como foi o camiño andado até o de agora?

Unha aprendizaxe persoal e profesional que me permitiu coñecer a persoas que me ensinaron que traballar por esta Universidade paga a pena. As persoas que coordinan os diferentes programas, as que de modo altruísta participan na formación e nas diferentes comisións como calidade, nos premios, comparten os valores do compromiso e da xenerosidade, comparten o seu tempo e coñecemento cos futuros doutores e doutoras, revisando a calidade das teses, compartindo o coñecemento nos cursos de formación, etc. son as que fan posible a Universidade con maiúsculas. Son grandes profesionais, persoas moi ocupadas que destinan tempo a esta faceta tan pouco recoñecida. Unha “tribo” que agora me apoia para seguir remando neste barco. Sen dúbida, un privilexio.

Como valora o traballo feito neste tempo polo seu antecesor, Pablo Taboada, e polo resto do equipo?

Durante estes primeiros anos, o esforzo principal foi construír a estrutura da EDIUS. Establecéronse as bases normativas mediante o regulamento de estudos e as diferentes normas que regulan a nosa actividade. Foi un traballo inmenso de todo o equipo, e dende logo especialmente da persoa que o liderou, ademais de todas as persoas que participaron nesta construción: estudantes, persoal técnico, as CAPD, etc. Con todo ese equipo contamos para poder evolucionar esta estrutura a unha identidade compartida por todos os que formamos parte dela, este é o reto actual.

É suficientemente coñecido e valorado o traballo da Escola?

A Escola neste momento cumpre parte do papel para o que foi creada, traballar pola calidade dos estudos de doutoramento. Para iso contamos con normas, procesos, prazos, etc., pero temos moito traballo nas outras letras do nome: EDIUS. Para a internacionalización podemos dedicar un punto propio, pero falando de “Escola” temos un propósito: facer visible ao estudiantado de doutoramento, a miúdo unha figura “invisible” e atrapada na burocracia. O obxectivo é situalo no centro, priorizando a súa saúde emocional e axudando a lograr unha carreira profesional exitosa, definindo este éxito como alcanzar as súas metas, os seus sonhos, diferentes para cada un de nós, respectando esa diversidade de pensamento que nos fai grandes como academia, permitindo que todos os talentos poidan brillar. Para isto, precisamos dun liderado compartido: as CAPD, os titulares e o persoal de apoio son axentes básicos para que o proceso flúa e que os verdadeiros protagonistas, os máis de 2.750 estudantes que pertencen á EDIUS, atopen nela a súa casa. O seu fogar.

Cal cre que debera ser a súa primeira tarefa como directora da EDIUS?

Como directora o meu papel é guiar a Estratexia. Temos a base nas análises que ao longo destes anos traballamos nas diferentes comisións, cursos, etc. Temos un DAFO do que partir para entre todos analizar o que somos, como estamos en relación a outras escolas e a onde queremos ir. Esta é a primeira tarefa, entender todos os procesos nos que estamos inmersos e tratar de melloralos, con tres obxectivos claros: formación de calidade, inserción laboral e internacionalización. Este é o traballo para os próximos meses, unha vez consensuada esta estratexia co equipo e con todos os axentes definiremos as accións. Para iso precisamos novo equipo e máis recursos humanos. A Escola ten unhas capacidades limitadas no ámbito de acción en decisións de presupostos, recoñecemento de créditos, espazos, políticas de internacionalización, etc. Temos claro o que queremos facer e iso é o que transmitirá o novo equipo de goberno para poder desenvolver accións concretas.

Se tivera que nomear as necesidades máis importantes da Escola, que destacaría nos primeiros postos?

A Escola é unha organización diminuta nun gran coloso que é a USC. A nivel organizacional somos un departamento dunha organización con sistemas de goberno que nos afectan e nos que temos capacidade de intervención. Esa é a maior necesidade neste momento, recuperar competencias para poder dar resposta aos problemas que o noso estudiantado afronta no día a día. Se queremos ser Escola e xestionar programas precisamos que

As CAPD, os titulares e o persoal de apoio son axentes básicos para que os verdadeiros protagonistas, os máis de 2.750 estudantes da EDIUS, atopen aquí a súa casa. O seu fogar

A EDIUS foi o lugar desde o que quixen devolver á sociedade o que esta me deu, tras unha carreira académica que non sería posible sen as persoas que nos precederon e que dedicaron o seu tempo e esforzos a estas tarefas

a estrutura de apoio e xestión dos programas sexa coordinada dende a escola, con persoal especializado, formado e con competencias recoñecidas neste ámbito tan específico. Se queremos ter unha Escola, precisamos un edificio para que ademais de que as persoas de xestión exerzan o seu labor, poida desenvolverse a formación, os espazos de coworking, así como espazos habilitados para os representantes do estudantado, reunións, etc. En definitiva, un espazo de acollida, coas portas abertas aos nosos estudantes. Por último, non podemos ser internacionais sen un centro de acollida para estes doutorandos e doutorandas, coas súas dúbidas, coa integración nun novo idioma ou en todo caso cultura, con itinerarios de formación específicos que lles permitan integrarse.

Xa pensou nos nomes das persoas que ocuparán as subdireccións?

Nun primeiro momento acompañarame o equipo actual. Afortunadamente están comprometidos con esa evolución da que falabamos e ter tempo para propoñer persoas comprometidas e con ganas de aportar nesta nova etapa.

Considera que o doutoramento está suficientemente valorado fóra do ámbito académico?

Nalgúns países e en determinados ámbitos si, pero, en xeral, temos traballo por facer. Neste sentido, hai dous labores importantes nos que estamos a traballar e que nos gustaría reforzar. Por unha banda, o contacto coas empresas, onde xa colaboramos estreitamente coa AVTE e coa área de transferencia. Pero aínda queda traballo na parte de investigación, nos grupos e nos centros. Temos que traballar máis sincronizados para non solapar esforzos, senón multiplicalos.

Cal sería a outra?

Debemos traballar tamén na área interna. Temos unha liña nos plans de investigación que se denomina “Plan de transferencia”, e o noso obxectivo é lograr que o estudantado interiorice que o que fai —sexa investigación básica ou aplicada— ten implicacións claras na sociedade. Ademais de todo isto, están as soft skills: superar un doutoramento implica resiliencia, traballo autónomo e resolución de problemas, calidades que son moi valoradas no mercado laboral.

Que papel xoga a internacionalización na estratexia da EDIUS?

Non podemos chamarnos EDIUS coa palabra “Internacional” no nome sen que este sexa un eixo estratéxico. Para progresar neste camiño, imos actuar en dúas fronte:

1. Na operativa: deixando máis claros os procesos tanto para os estudantes de fóra como para os que queren saír.

2. Na estratexia: definindo cales son os nosos mercados prioritarios de captación de recursos humanos e traballándoos con accións específicas en programas Erasmus, programas de cooperación, etc.

Que medidas se deberán impulsar para apoiar o benestar, a orientación e a empregabilidade das persoas doutorandas?

Son dúas áreas moi relevantes ás que nos estamos aproximando a través da formación e do *mentoring*. Estreamos este curso un novo programa Erasmus para o doutoramento que ten por título “Enhancing Mental Balance and a Resilient Academic Community Ecosystem”, iso permitirá dotar de recursos a área. Ademais, temos un *WellBieng Center for PhD students* para desenvolver moito traballo nos próximos anos. Na área de inserción laboral, ademais da carreira académica, ofrecemos, de modo coordinado coa área de transferencia, outras oportunidades, pero queda moito camiño por percorrer no doutoramento industrial e na colaboración coas empresas.

Como se garante a calidade e excelencia dos programas de doutoramento?

Temos sistemas de garantía, acreditacións, etc., pero iso son mínimos. Buscar a excelencia implica definila, con obxectivos claros para os programas, métricas que indiquen se os logran e incentivos para levalos a cabo. O exemplo que empregamos nas aulas de primeiro de Economía é o caso do barco Zong (1781). A tripulación botou ao mar a máis dun cento de persoas escravizadas e despois os donos intentaron cobrar o seguro alegando que fora unha “perda

de carga” necesaria para salvar o resto (a través da lóxica “avaría grossa”, que permite reclamar cando se “alixeira” parte da carga para salvar o buque). O incentivo perverso era que o seguro podía cubrir a “carga perdida no mar” en certas circunstancias, pero non necesariamente as mortes por enfermidade ou as perdas en terra, de xeito que o esquema de compensación xeraba unha motivación económica.

Como pode a EDIUS contribuír a achegar a investigación á sociedade e ao tecido produtivo?

Por varias vías. A máis inmediata é dinamizando nas nosas redes os resultados dos nosos estudantes. Concursos como o 3MT teñen que converterse nun evento de cidade. Niso estamos, abrindo os nosos eventos á cidadanía. A comunicación científica é básica, iso temos que logralo colaborando cos investigadores e investigadoras, cos Centros e Institutos, cos grupos, etc. Por último, e dende logo non menos importante, as empresas e organizacións, achegando esforzos a través dos clústers, de programas conxuntos de transferencia.

Se tivese que xurar o prometer o cargo faríao co firme compromiso de...

... poñer ás persoas no centro, coidar a calidade e a excelencia dos programas, fortalecer a internacionalización e a empregabilidade, e construír unha Escola próxima, acolledora e útil para toda a comunidade universitaria e para a sociedade á que nos debemos.

EDIUS NOVAS

Máis de 400 prazas dispoñibles no segundo período de matriculación para iniciar o doutoramento na USC

Este mes de febreiro comeza o prazo do segundo período de matriculación para os estudos do PD da USC

Son un total de 406 prazas correspondentes a 53 PDs da EDIUS que aínda teñen prazas dispoñibles. O programa de doutoramento con máis prazas vacantes é o de Ciencia e Tecnoloxía Química (37), seguido polo de Medicina Molecular (23) e o de Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos (20).

Para iniciar os trámites deste segundo período de matriculación, estas son as datas que as persoas interesadas deberán ter en conta:

DATAS IMPORTANTES 2º PERÍODO 2026	
Solicitud de admisión	30 xaneiro - 5 febreiro
Publicación relacións provisorias	13 febreiro
Reclamación relacións provisorias	14 – 17 febreiro
Publicación relacións definitivas	24 febreiro
2º período de matrícula	25 – 27 febreiro

A solicitude de novas admisións en programas de doutoramento realizarase a través da [Secretaría Virtual](#). O alumnado cumprimentará os datos persoais e de acceso requiridos na solicitude de admisión, incluíndo na mesma o documento de identidade e copia da titulación de acceso e, de ser o caso, achegar os documentos adicionais e específicos que se lle esixan por parte do programa de doutoramento no que solicita a admisión.

As Comisións Académicas dos programas de doutoramento realizarán a selección do alumnado e publicarán as listaxes provisionais e definitivas de persoas admitidas e excluídas, de acordo cos criterios de selección establecidos no programa, na Sede Electrónica da USC e na Secretaría Virtual do/a solicitante.

A matrícula dos programas de doutoramento incluírá tanto a tutela académica como outros aspectos organizados de formación investigadora que comprenderán tanto a formación transversal como a específica no ámbito de cada programa.

 [Ir ao sumario](#)

PRAZAS A OFERTAR NA SEGUNDA CONVOCATORIA DO CURSO 2025/26

Programa de Doutoramento	Prazas
Agricultura e Medio Ambiente para o Desenvolvemento	7
Avances e Novas Estratexias en Ciencias Forenses	5
Avances en Bioloxía Microbiana e Parasitaria	6
Biodiversidade e Conservación do Medio Natural	6
Ciencia de Materiais	9
Ciencia e Tecnoloxía Química	37
Ciencias da Visión	4
Ciencias Mariñas, Tecnoloxía e Xestión	10
Ciencias Odontolóxicas	13
Ciencias Sociais e Envellecemento	1
Comunicación e Información Contemporánea	6
Desenvolvemento Psicológico, Aprendizaxe e Saúde	8
Desenvolvemento Rexional e Integración Económica	1
Didáctica das Ciencias Experimentais	4
Economía e Empresa	9
Endocrinoloxía	8
Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética	8
Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil	7
Enxeñaría Química e Ambiental	10
Enxeñaría Termodinámica de Fluídos	2
Epidemioloxía e Saúde Pública	8
Estatística e Investigación Operativa	8
Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe	3
Estudos da Literatura e a Cultura	5
Estudos Ingleses Avanzados: Lingüística, Literatura e Cultura	3
Estudos Medievais	7

PRAZAS A OFERTAR NA SEGUNDA CONVOCATORIA DO CURSO 2025/26

Programa de Doutoramento	Prazas
Filosofía	4
Física Nuclear e de Partículas	17
Historia Contemporánea	13
Historia, Xeografía e Historia da Arte	11
Innovación en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias	5
Investigación Agraria e Forestal	6
Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias	5
Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos	20
Investigación en Tecnoloxías da Información	2
Láser, Fotónica e Visión	6
Lingüística	5
Lóxica e Filosofía da Ciencia	4
Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas	5
Matemáticas	4
Matemáticas e Aplicacións	8
Medicina e Sanidade Veterinaria	8
Medicina Molecular	23
Medio Ambiente e Recursos Naturais	17
Métodos Matemáticos e Simulación Numérica en Enxeñaría e Ciencias Aplicadas	6
Neurociencia e Psicoloxía Clínica	6
Procesos Psicolóxicos e Comportamento Social	9
Protección do Patrimonio Cultural	3
Psicoloxía do Traballo e as Organizacións, Xurídica-Forense e do Consumidor e Usuario	4
Relacións Laborais e Recursos Humanos	8
PD en Textos da Antigüidade Clásica e a súa Pervivencia	4
PD en Turismo	6

EDIUS NOVAS

Terceira tempada da serie audiovisual 'Investigamos na USC'

O Servizo de Medios Audiovisuais da USC (SERVIMAV) lanza a terceira tempada da serie audiovisual *Investigamos na USC*. A través de pequenas pímulas duns poucos minutos, que se publicarán cada xoves [na canale oficial de YouTube da USC](#), poderase profundar na actividade investigadora de diversos grupos da Universidade.

Na entrega do 22 de xaneiro abordáronse as adiccións a través da entrevista á profesora Ana López Durán. As adiccións son trastornos que fan que as persoas desenvolvan tolerancia, o que as leva a consumir cada vez máis da substancia aditiva e acaba condicionando a súa vida e saúde. No Instituto de Psicoloxía da USC (IPsiUS), a Unidade de Tabaquismo leva anos axudando a deixar o tabaco con métodos exclusivamente psicolóxicos. Grazas a estes programas, preto de 15.000 persoas xa conseguiron abandonar este hábito. Nas vindeiras semanas, a serie deterase en eidos como a acuicultura, a robótica, raios cósmicos, estruturas de nanografeno ou na investigación en novas humanidades.

↩ Ir ao sumario

EDIUS **NOVAS**

A Academia de Ciencias Veterinarias de España premia un traballo do Campus Terra

A Real Academia de Ciencias Veterinarias de España recoñeceu co XI Premio Vetia Natural Solutions (Mariano Illera Martín) unha investigación da investigadora do IBADER e doutoranda do Departamento de Patoloxía Animal da Facultade de Veterinaria do Campus Terra, Elena Niceas Martínez Díez, xunto cos profesores Joaquín Fernández Bermúdez, Cristina Castillo Rodríguez e Rodrigo Muiño Otero.

O galardón, dotado con 3.500 euros, recoñece o traballo “Resposta endócrina e reprodutiva ao estrés térmico en vacún leiteiro de clima oceánico. Evidencias de campo e estratexias para a súa mitigación”.

A investigación forma parte da súa tese doutoral e foi desenvolvida no marco do proxecto “Estudo do cambio climático sobre a saúde e o benestar, a eficiencia reprodutiva e a calidade do leite nas explotacións lácteas da provincia”, co financiado con fondos do convenio de colaboración entre a Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela polo que se regula o Campus de Especialización Campus Terra.

[↩ Ir ao sumario](#)

ENTREVISTA

Falamos coa doutoranda do Departamento de Patoloxía Animal da Facultade de Veterinaria do Campus Terra, Elena Niceas.

Elena Niceas
Martínez Díez

«O estrés térmico é un problema real e en aumento en Galicia»

Poderías resumirnos brevemente de que vai a investigación premiada?

O traballo premiado xorde da integración dun artigo da miña tese de doutoramento e dun TFG realizado no departamento de Patoloxía Animal. Analizamos datos climáticos en catro granxas da provincia de Lugo para cuantificar a presenza de estrés térmico e, a partir de aí, valorar o seu impacto no vacún leiteiro. Grazas á colaboración desas granxas, puidemos confirmar que o estrés térmico é un problema real e en aumento en Galicia. No noso contexto, o factor clave non é tanto alcanzar temperaturas moi altas, senón a combinación cunha humidade elevada, que dificulta a termorregulación do animal. Por iso, o traballo inclúe unha proposta de medidas de mitigación baseadas nos nosos achados e na evidencia científica dispoñible.

Que te levou a investigar sobre este tema?

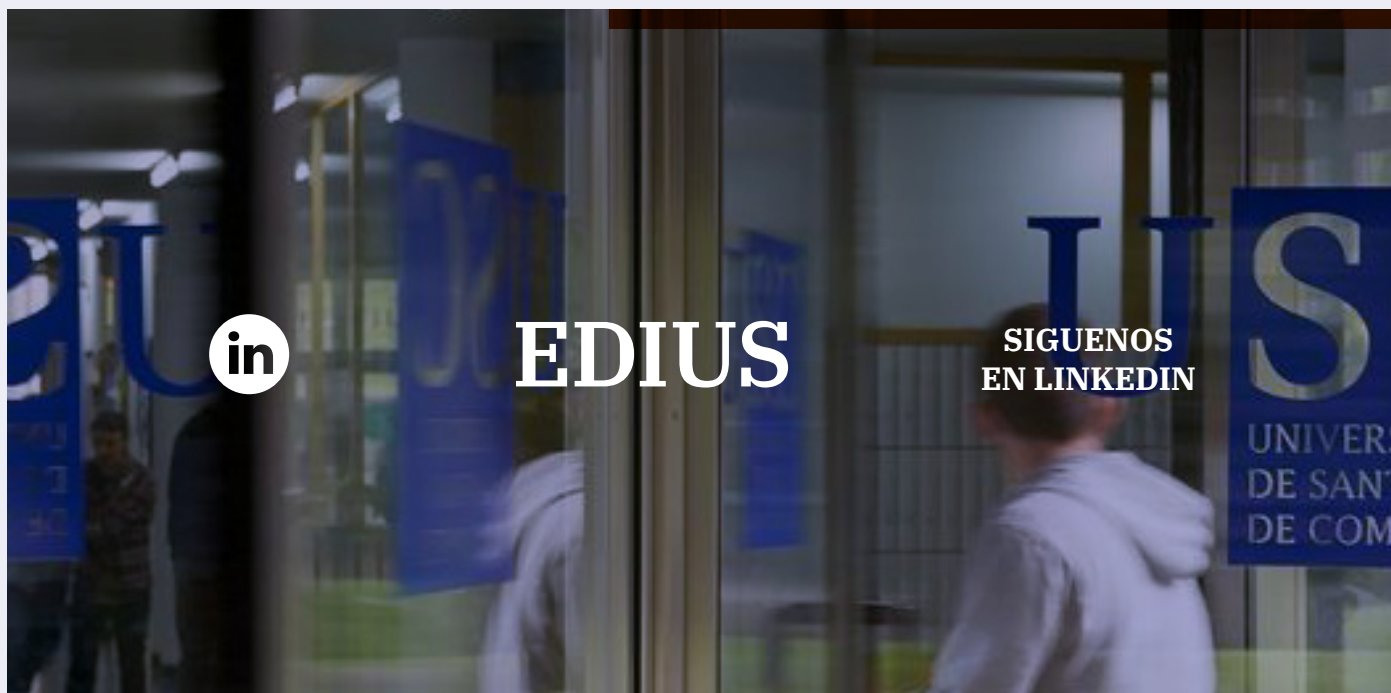
A idea nace dunha proposta do meu director de tese, Rodrigo Muíño Otero, cando eu estaba buscando idear un traballo experimental para o meu TFG. Coincidiu co que el ía iniciar nesta liña e ofréceme incorporarme desde o principio. A min encaixoume totalmente por dous motivos: primeiro, porque o estrés térmico é un problema que os gandeiros xa estaban percibindo no campo, incluso en Galicia; e segundo, porque era unha oportunidade de facer investigación aplicada, da que pode saír unha mellora real en benestar, produtividade e reprodución. Por iso decidín implicarme e desenvolve-lo até convertelo tamén en parte da miña tese.

Que supón para ti este recoñecemento?

Fíxome moita ilusión. Ás veces na investigación tes a sensación de que o traballo queda en artigos e non chega ao día a día. Este premio dáme a sensación contraria: que o que estamos a estudar interesa e pode axudar. Síntoo como un pulo para seguir e como unha forma de agradecer a quen colaborou, porque sen a colaboración dos gandeiros e sen o equipo de investigación isto non sería posible.

Hai algunha persoa ou institución á que lle queiras dedicar este premio?

Gustaríame dedicar este recoñecemento ao Campus Terra, no marco do proxecto “Estudo do cambio climático sobre a saúde e o benestar, a eficiencia reprodutiva e a calidade do leite nas explotacións lácteas da provincia”, financiado con fondos do convenio de colaboración entre a Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela que regula o Campus de Especialización Campus Terra. Tamén ao IBADER, como instituto ao que pertenzo, e ao equipo de coautores: Rodrigo Muíño Otero, Lucía Díaz González, Joaquín Hernández Bermúdez e Cristina Castillo Rodríguez. E quero facer unha mención especial ás explotacións gandeiras participantes pola súa confianza e dispoñibilidade.

O Ráncing Times Higher Education 2026 by Subject destaca á USC en once materias

A USC destaca nun total de once materias segundo o [*The World University Rankings by Subject 2026*](#). A clasificación elaborada por Times Higher Education (THE) salienta a Universidade de Santiago de Compostela en Artes e Humanidades (chanzo 301–400), Ciencias Empresariais e Económicas (posición 601–800), Ciencias da Saúde (401–500), Ciencias da Computación (601–800), Educación (501–600), Enxeñaría (801–1000), Dereito (251–300), Ciencias da Vida (601–800), Física (601–800), Psicoloxía (501–600) e Ciencias Sociais (601–800). A clasificación avalía a docencia no relativo á contorna de aprendizaxe, a contorna investigadora, a calidade da investigación, a proxección internacional e os procesos de transferencia.

Ademais desta clasificación por materias, THE publica con carácter anual unha listaxe xeral de universidades que veu a luz o pasado mes de outubro. Nesta versión global do ráncing, a Universidade de Santiago de Compostela sitúase no [**chanzo 601-800 do mundo**](#). A USC, que ocupa o oitavo posto a nivel estatal, destaca especialmente pola calidade da investigación realizada, pola súa proxección internacional e pola capacidade da institución para captar investimentos procedentes do tecido industrial e para obter patentes.

Máis información
[nesta ligazón](#).

EDIUS **NOVAS**

Aberto o prazo para enviar propostas de cursos para a Universidade de Verán de 2026

Daniel Arias Ferreiro, Gabriel Otero Moreira, Alejandra García Calvo, Patricia Hermida Sestayo, Marta Pereira Ferrer, Rocío Cordeiro Rey e Pablo Rodeiro Otero conforman a participación da USC na nova promoción do programa de Doutoramentos Industriais da Xunta de Galicia. Ao abeiro desta iniciativa, o estudantado poderá realizar as súas respectivas teses de doutoramento en empresas ou centros tecnolóxicos.

A USC encabeza o número de doutoramentos industriais con sete estudantes na presente promoción, seguida da UVigo con cinco e da UDC con dous. Bioloxía, enxeñaría, física, informática e química son as áreas de coñecemento nas que se concentran as investigacións a desenvolver nesta edición.

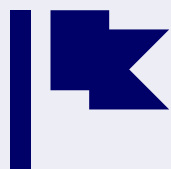
Ademais de potenciar a captación de talento e a creación de emprego de calidade, os doutoramentos indus-

triais tamén promoven a transferencia de coñecemento das universidades ao tecido produtivo e fomentan a realización de proxectos de investigación industrial en empresas. Estimula, así mesmo, a incorporación do persoal doutor nestas entidades unha vez que remata a axuda, dándolle continuidade á bolsa da Xunta.

Os proxectos de investigación buscan resolver as necesidades e retos da empresa ou centro tecnolóxico receptor. As axudas cobren os custos de contratación e os gastos relacionados co proxecto tanto na universidade como na empresa, ao tempo que ofrecen apoios para a realización de estadias no estranxeiro.

Ao longo do tempo, levan xa colaborado con esta iniciativa un total de 61 empresas e 15 centros tecnolóxicos do conxunto da comunidade galega, sendo 43 alumnos da USC, 20 de UVigo e 13 da UDC.

[Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades Fevereiro 2026

How to transfer my research to society? Training in Innovation Skills

4, 11, 18 e 25 de. Xaneiro de 2026
Actividade *online*. Microsoft TEAMS
Matrícula: do 21 ao 28 Xaneiro 2026
Horario: 9:30h - 12:30h

Deseño e preparación de presentacións

20 e 27 de febreiro de 2026 (on line) e 6 de marzo de 2026 (presencial)
Actividade *online* e Aula Galeno Fac. Veterinaria (Lugo) para presencial
Matrícula: do 5 ao 12 de xaneiro de 2026
Horario: 9:30h - 13:30h

Investigación cualitativa apoiada polo software ATLAS.ti

20 e 27 de febreiro e 6 de marzo de 2026
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre
Matrícula: do 5 ao 12 de xaneiro de 2026
Horario: 9:30h - 13:30h

Research and getting it published

25 e 26 de febreiro de 2026
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre
Matrícula: febreiro 2026
Horario: mércores 25 de febreiro, de 15:30 a 19:30h (4h) e xoves 26 de febreiro, de 10:00 a 14:00h (4h) e de 15:30 a 17:30 (2h)]

EDIUS **NOVAS**

Nace *Incuba Emprende*, o programa da USC para impulsar ideas e proxectos

A USC pone en marcha a primeira edición do programa *Incuba Emprende*, pensado para impulsar ideas e proxectos emprendedores na nosa comunidade universitaria. O prazo para inscribirse permanecerá aberto até o vindeiro 23 de febreiro.

Poden participar o estudiantado de grao, mestrado e doutoramento, ademais de PDI (Persoal docente e investigador), PAS (Persoal de administración e servizos) e egresados/as nos últimos 24 meses.

Neste programa poden ser incubadas aquelas iniciativas en fase idea,

validación ou prototipo con potencial de mercado e tamén proxectos xa constituídos como empresa, con antigüidade inferior a 12 meses.

As vantaxes deste programa son varias, como o acceso á rede de espazos USC Emprende nos campus de Santiago e Lugo; a mentorización personalizada e o seguimento continuo das persoas participantes; o recoñecemento formal das actividades mediante certificación, premios e créditos ECTS; así como a conexión co ecosistema galego e nacional de innovación e emprendemento.

Inscripción no programa [nesta ligazón](#).

Bases do programa [nesta ligazón](#).

PRIMEIRA EDICIÓN

INCUBA/EMPRENDE

INSCRIPCIÓN
do 23/1 ao
23/2 de 2026

USC EMPRENDE

avte
Área de Valoración,
Transferencia e Emprendemento

XUNTA DE GALICIA

CONCELLO DE SANTIAGO

[↩](#) Ir ao sumario

EDIUS **NOVAS**

Recoñecemento á traxectoria da profesora Eva-Yebra Pimentel no 60 aniversario do Colexio Nacional de Ópticos Optometristas

Co gallo do seu 60 aniversario, o Colexio Nacional de Ópticos Optometristas outorgou as súas Medallas de Honra ás persoas e institucións que teñen contribuído de maneira decisiva ao avance da óptica e a optometría en España. Na edición de 2025, recibiu esta distinción a catedrática da área de Optometría da USC Eva YebraPimentel Vilar, en recoñecemento ao seu compromiso coa excelencia académica, o desenvolvemento científico e a consolidación da óptica-optometría como disciplina esencial para a saúde visual.

Catedrática en Optometría e Contactoloxía na USC, Yebra-Pimentel foi directora da Escola de Óptica e Optometría da USC (2001-2010), asumindo un papel clave na modernización da formación nesta área. A súa actividade investigadora é amplamente recoñecida: lidera o grupo GI-2092 Optometría da USC, asociado clínico do IDIS (AC24 – Optometría), ten máis de 100 publicacións científicas, un índice h de 23 e conta con 5 sexenios de investigación acreditados pola CNEAI no ámbito das Ciencias Biomédicas, o que evidencia o seu impacto sostido no avance da investigación en saúde visual e tecnoloxías aplicadas á optometría.

Ademais do seu labor investigador, destaca polo seu forte compromiso coa formación das novas xeracións, como directora de tese no Programa de Doutoramento en Medicina Molecular e como directora do Servizo de Optometría da USC, contribuíndo á transferencia de coñecemento e á mellora da práctica asistencial.

[Ir ao sumario](#)

Teses

Xaneiro 2026

Lucus Augusti: de la fundación a la ciudad posclásica. Una lectura de la relación entre ciudad y territorio

FRANCISCO FOLGUEIRA RÍOS

Director/es: Maria Dolores Dopico Cainzos, María Manuela Dos Reis Martins

PD: Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe

Data: 08/01/2026 - Presencial

Resumo:

Esta tesis parte del análisis de todas las fuentes disponibles, principalmente las arqueológicas, para estudiar la ciudad y su territorio en un amplio período de tiempo, desde su fundación hasta el s. VII. Revisamos las teorías sobre su fundación, analizamos la topografía y su relación con la forma urbis, de la que proponemos un nuevo plano fundacional. Hacemos un análisis sincrónico y diacrónico de los diversos equipamientos urbanos (edificios públicos/privados, infraestructuras, vías) con el objetivo de comprender su evolución formal y su vinculación con la comunidad que los erigió, modificó y utilizó. Analizaremos también las áreas suburbanas y periféricas, prácticamente desconocidas hasta ahora. Por último, contextualizamos estos hallazgos en una escala territorial más amplia, contrastándolos con los datos disponibles para el conventus lucensis, con la finalidad de explorar la relación mutua entre la ciudad y su territorio.

Patróns de Alimentación e Nutrición Infantil a través da Patoloxía Oral en Coleccións Osteoarqueolóxicas do Noroeste da Península Ibérica (Tardoantigüidade - Idade Moderna)

CLARA VEIGA RILO

Director/es: Olalla López Costas, Antonio Manuel Martínez Cortizas

PD: Medio Ambiente e Recursos Naturais

Data: 08/01/2026 - Presencial

Resumo:

Os dentes son un dos elementos do corpo humano mellor preservados no rexistro arqueolóxico. Estes sinais patolóxicos e depósitos minerais que permiten reconstruír dieta, nutrición e saúde, así como condicións sociais, culturais e económicas. Este traballo analiza a patoloxía oral en 140 individuos pertencentes a sete coleccións esqueléticas galegas datadas entre a Tardoantigüidade e a Idade Moderna (séculos IV-XVIII). En conxunto, a investigación evidencia tres patróns dietéticos principais e confirma que a patoloxía oral é unha ferramenta clave para comprender a interacción entre dieta, saúde e estratificación social. A integración de datos isotópicos, bioarqueolóxicos e xeoquímicos ofrece unha visión detallada das condicións de vida en Galicia entre a Tardoantigüidade e a Idade Moderna, mostrando que factores de dieta e status social foron determinantes na saúde oral e no desenvolvemento infantil.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

Clientelismo político e poderes locais no mundo rural galego da Transición á democracia (1973-1983)

XURXO ANTELO ALVITE

Director/es: Daniel Lanero Taboas

PD: Historia Contemporánea

Data: 09/01/2026 - Presencial

Sabbi Igar. Estudio antropológico y arqueobotánico de la cultura material en madera procedente de Gunayala (Panamá)

NURIA ROMERO VIDAL

Director/es: María del Mar Llinares García, María Martín Seijo, Mònica Martínez Mauri

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 09/01/2026 - Presencial

Sección del ligamento transversal del carpo de forma percutánea ecoguiada vs cirugía abierta para el tratamiento quirúrgico del síndrome del túnel del carpo (STC)

PATRICIA MARÍA BALVÍS BALVÍS

Director/es: Jesús Pino Mínguez, Manuel Castro Menéndez

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 09/01/2026 - Presencial

Resumo:

Esta tese doutoral ten por obxectivo o estudo das relacións de clientelismo político no mundo rural galego da Transición á democracia. En concreto, pretendemos estudar os actores que conformaron as redes clientelares e as mercadorías empregadas para o intercambio, así como analizar a relación entre a continuidade en democracia do persoal político local da Ditadura franquista e a transformación do clientelismo político acontecida co cambio de sistema político.

Resumo:

Esta tesis propone nuevas formas de aproximación al estudio de los artefactos de origen vegetal conservados en colecciones etnográficas, los cuales han recibido tradicionalmente escasa atención en la investigación arqueológica debido a su cronología reciente, su inscripción en contextos coloniales, la falta de asociación arqueológica clara y su naturaleza perecedera. A partir del análisis de un conjunto de tallas de madera del pueblo gunadule, depositadas en la Colección del Världskulturmuseet, Gotemburgo, Suecia, y en el Repositorio Etnográfico del ICAHN del Museo Nacional, Bogotá, Colombia, se desarrolla una metodología multidisciplinar que combina herramientas de la disciplina arqueobotánica con el trabajo antropológico y el conocimiento de las comunidades gunadule contemporáneas.

Resumo:

A Tese analizar os resultados funcionais dos pacientes sometidos a liberación do túnel carpiano mediante a técnica percutánea guiada por ecografía e comparalos cos obtidos coa cirurxía aberta, así como avaliar a curva de aprendizaxe da técnica percutánea. Conclúese que ambas técnicas cirúrxicas avaliadas foron eficaces para o tratamento da síndrome do túnel carpiano. Non obstante, a técnica percutánea guiada por ecografía mediante o bisturí Kemis H3 mostrou mellores resultados en termos de recuperación funcional, menos dor postoperatoria, menos complicacións relacionadas coas cicatrices e unha maior recuperación da forza, especialmente en pacientes con comorbilidades. Aínda que require unha curva de aprendizaxe de aproximadamente 30 casos, é unha técnica segura e eficiente. Recoméndase realizar máis estudos aleatorios con seguimento a longo prazo para confirmar a súa seguridade e eficacia.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

Desarrollo y regeneración de sistemas de neurotransmisores en la médula espinal de peces

LAURA GONZÁLEZ LLERA

Director/es: Antón Barreiro Iglesias, Laura Elena Sánchez Piñón

PD: Neurociencia e Psicoloxía Clínica

Data: 09/01/2026 - Semipresencial

As políticas culturais municipais en Galicia. Análise socioeducativa, territorial e perspectivas de transformación dende a Pedagogía Social

JULIO ESPARÍS PEREIRO

Director/es: Rita Gradaille Pernas, Antonio Garcia Vinuesa

PD: Equidade e Innovación en Educación

Data: 09/01/2026 - Presencial

O papel do intra empreendedorismo na Administração Pública

LUÍS MIGUEL MOURÃO DOS SANTOS

Director/es: María Luz Loureiro García, David Rodeiro Pazos, Anderson Rei Galvão

PD: Análise Económica e Estratexia Empresarial

Data: 09/01/2026 - Presencial

Resumo:

En esta tesis se han desarrollado nuevos modelos a nivel celular para el estudio de la regeneración axonal y la neurogénesis en la lamprea de mar y el pez cebra. Por un lado, se demostró la elevada capacidad de regeneración axonal espontánea de dos sistemas neuropeptidérgicos en larvas de lamprea. Por otro lado, se desarrolló un protocolo de cribado farmacológico en larvas de pez cebra para identificar nuevas vías de señalización que regulen la neurogénesis medular. Los resultados de este cribado permitieron descubrir el papel de la prostaglandina D2 y la desacetilasa SIRT2 promoviendo la neurogénesis.

Resumo:

A cultura constitúe un factor esencial para o desenvolvemento e a cohesión das comunidades, especialmente no ámbito local onde se materializa a relación directa entre as institucións e a cidadanía. Esta investigación examina as políticas culturais municipais en Galicia desde a perspectiva da Pedagogía Social, analizando a súa configuración actual, as tensións que as atravesan e as posibilidades de transformación cara a modelos máis participativos e democrático. O estudo articúlase arredor de tres obxectivos fundamentais: analizar a evolución e situación actual das políticas culturais nos concellos galegos, examinar o perfil profesional dos técnicos municipais de cultura, e explorar o potencial da animación sociocultural como estratexia de dinamización territorial.

Resumo:

Esta tese explora o papel estratéxico do intraempreendedorismo na administración pública portuguesa, num contexto marcado por exigências crescentes dos cidadãos e rápidas transformações sociais, económicas e tecnológicas. O trabalho investiga como práticas intraempreendedoras -tradicionalmente associadas ao setor privado- podem ser adaptadas e valorizadas no setor público, promovendo maior eficiência, inovação e criação de valor público. A investigação centra-se nos fatores organizacionais que favorecem este tipo de comportamento, como a liderança transformacional e a autonomia no trabalho, e analisa os seus efeitos no comprometimento, na satisfação e na performance dos funcionários públicos. A tese identifica também as características dos intraempreendedores públicos, como a resiliência e a iniciativa, e propõe estratégias para os gestores fomentarem ambientes mais abertos à inovação.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

A holistic evaluation of an efficient and environmentally-sound public lighting system to control biological colonisation on architectural heritage

ANXO MÉNDEZ VILLAR

Director/es: Patricia Sanmartín Sánchez

PD: Medio Ambiente e Recursos Naturais

Data: 13/01/2026 - Presencial

Federated Learning over sets of heterogeneous devices.

MARCOS FERNÁNDEZ CRIADO

Director/es: Anselmo Tomás Fernández Pena, Manuel Eulogio Ladra González

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 13/01/2026 - Presencial

Gold-mediated reactions and photocatalytic transformations in biological environments

CINZIA D'AVINO

Director/es: José Luis Mascareñas Cid, María Tomás Gamasa

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 15/01/2026 - Presencial

Resumo:

This doctoral thesis was carried out within the framework of the CromaLux project, in collaboration between Ferrovial Energía and USC, to develop an efficient and environmentally-sound public lighting system to control biological colonisation on architectural heritage. Nevertheless, its biostatic capacity over phototrophic colonization must be validated against the effects of other ornamental lighting sources. The study of amber and green light has been approached holistically, also considering its environmental, economic and social impact.

Resumo:

The objective is to face the issue of data heterogeneity when training a Federated Learning model across several devices, or participants. Data heterogeneity can be rigorously classified, making specific problems more approachable. Two main branches of problems are identified: the ones caused purely by data skewness across the devices, and the ones where data evolves over time. At the same time, each of these two branches can be further split according to the kind of data probability that is affected. This split is based on mathematical properties of the data probability. After classifying the data heterogeneity in such a way, two different algorithms are proposed: an algorithm designed for handling time-evolving sets of data and another algorithm that focuses on identifying conflicting data distributions and manages to reach an FL model that obtains groundbreaking results in this kind of situations.

Resumo:

This thesis explores the development of gold catalyzed and photocatalytic bioorthogonal reactions under physiologically relevant conditions. Gold catalysis enables mild hydrolysis of ynami- des to amides and cascade reactions from anilines to carbazoles, demonstrating good performance in aqueous and biologically relevant media. Photocatalytic transformations allow the formation of indoles from aryl azides with excellent biocompatibility, including cell selective imaging through peptide photocatalyst conjugates. Overall, these results highlight strategies for the in situ generation of bioactive scaffolds in living systems, expanding the toolbox for bioorthogonal chemistry.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

Influencia de la dieta en la enfermedad de menière

ELENA SAN ROMÁN RODRÍGUEZ

Director/es: Andrés Soto Varela, Inés Sánchez Sello

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 16/01/2026 - Presencial

Resumo:

El objetivo de esta tesis es determinar si los hábitos dietéticos de los pacientes con enfermedad de Menière son diferentes de los de la población general. En segundo lugar, se pretende estudiar la influencia de la dieta en la evolución de la enfermedad de Menière, de forma que podamos confirmar si aquellos pacientes que hacen una dieta conforme a las recomendaciones habituales (baja en sodio, sin cafeína, etc.) presentan una evolución más favorable que aquellos pacientes que no siguen estas recomendaciones, y en qué aspectos es más notoria esta diferencia, por ejemplo, si presentan menos episodios de vértigo o un mejor umbral audiométrico. Se ha realizado un estudio observacional de casos y controles en 106 pacientes con enfermedad de Menière y 106 controles, siendo ambos grupos comparables en sexo y edad.

Estudio analítico y estadístico de la neumatización del seno maxilar

NESMA SHERIF KASSEM ZAKI YOUSSEF

Director/es: Juan Antonio Suárez Quintanilla

PD: Ciencias Odontológicas

Data: 16/01/2026 - Presencial

Resumo:

La neumatización del seno maxilar tras la pérdida de dientes es un fenómeno anatómico y clínico de gran importancia en odontología e implantología oral, ya que determina la disponibilidad ósea en el sector posterior del maxilar superior y condiciona la planificación y el éxito de los tratamientos con implantes. Con el objetivo de profundizar en sus características y analizar la influencia de factores demográficos, se realizó un estudio analítico y radiográfico comparativo entre dos poblaciones, española y egipcia, a partir del análisis de radiografías panorámicas obtenidas tras la exodoncia de dientes posteriores en los maxilares. La muestra estuvo compuesta por 440 radiografías, 220 de pacientes españoles y 220 de pacientes egipcios, seleccionadas bajo criterios estrictos de inclusión y exclusión.

Teses defendidas en xaneiro

Os procesos de mutación e troco na cultura. O pito pastoril na Galicia

EFRAÍM DÍAZ VÁZQUEZ

Director/es: Elena Freire Paz

PD: Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe

Data: 16/01/2026 - Semipresencial

Resumo:

O pito pastoril galego é un instrumento da tradición musical galega que chegou até nós por medio dunha evolución, atravesando diversos procesos de cambio, tanto no seu emprego como nas súas formas, que aconteceron paulatinamente dende o século XIX, en grande medida polas accións do artesanado galego. Esta frauta, nun inicio de pastores ou nenos, puido manterse en uso gracias a unha evolución e adaptación ás novas realidades sociais, amosando un proceso evolutivo naturalmente cultural. A finalidade primordial deste traballo é establecer unha ferramenta de medida dos procesos de troco e evolución das manifestacións culturais, que teña en consideración as múltiples variables que conforman un fito cultural que sempre é mutable.

Análisis crítico del discurso del modelo educativo de la escuela charter idea: ¿es una alternativa para la equidad en el rio Grande Valley?

NATALIA MAYAGOITIA PÉREZ

Director/es: José Felipe Trillo Alonso

PD: Equidade e Innovación en Educación

Data: 19/01/2026 - Presencial

Resumo:

La finalidad de esta Tesis Doctoral es analizar críticamente el discurso institucional de la escuela charter IDEA Public Schools en torno a su propuesta educativa. El objetivo se desagrega en tres interrogantes alineadas con los objetivos específicos: (I) qué políticas y prácticas educativas se comunican en el discurso oficial; (II) qué estrategias discursivas se emplean para legitimar y definir el modelo como alternativa equitativa; y (III) en qué medida dicho discurso se articula con el contexto histórico, socioeconómico y cultural del RGV.

Influencia de la temperatura atmosférica en la morbilidad cardiovascular

SANTIAGO GESTAL ROMANÍ

Director/es: Juan Antonio Suárez Quintanilla, Alberto Agustín Jorge Mora

PD: Epidemioloxía e Saúde Pública

Data: 21/01/2026 - Presencial

Resumo:

El cambio climático supone una de las mayores amenazas para la salud pública en el siglo XXI. De sus múltiples efectos destaca la influencia de las temperaturas extremas sobre la salud cardiovascular. La relación entre la temperatura ambiental y la mortalidad cardiovascular está bien establecida. Sin embargo, los estudios sobre morbilidad se han centrado en los estratos superiores de la pirámide asistencial (ingresos hospitalarios o asistencias a departamentos de urgencias), dejando menos exploradas las fases más precoces del proceso asistencial, como son las llamadas a ambulancias. El objetivo de esta tesis doctoral es analizar la influencia de la temperatura ambiental en la morbilidad cardiovascular, utilizando los registros de llamadas a los servicios de ambulancias.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

Evaluación de la función audiovestibular en el oído no afecto de los pacientes con enfermedad de Menière unilateral

CLARA GARCÍA BASTIDA

Director/es: Sofía María Soledad Santos Pérez, Andrés Soto Varela

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 22/01/2026 - Presencial

Estabilidad de los tejidos periimplantarios en implantes inmediatos post extracción. Estudio clínico transversal retrospectivo

FEDERICO REHBERGER BESCÓS

Director/es: Mario Pérez-Sayáns García, Cintia Micaela Chamorro Petronacci

PD: Ciencias Odontolóxicas

Data: 23/01/2026 - Presencial

A construción social do risco no ecosistema informativo dixital: dos medios de comunicación á intelixencia artificial no caso do gas radon

NOEL PASCUAL PRESA

Director/es: Berta García Orosa

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 23/01/2026 - Presencial

Resumo:

El objetivo principal de esta tesis es estudiar los factores relacionados con la bilateralización de la enfermedad de Menière. Se llevó a cabo un estudio analítico de cohortes ambispectivo en el que se recopilaron los datos de 90 pacientes con enfermedad de Menière unilateral definitiva, con un seguimiento medio de 7,84 años. En conclusión, la detección de oídos sanos con alteraciones en las pruebas audiovestibulares permite su clasificación y el análisis de su asociación con la bilateralización de la enfermedad. No obstante, también se identificaron oídos sanos sin alteraciones que evolucionaron a una enfermedad de Menière bilateral, de modo que unos resultados audiovestibulares normales no excluyen la posibilidad de afectación de ambos oídos.

Resumo:

O obxectivo principal da tese é avaliar a estabilidade dos tecidos periimplantarios en implantes inmediatos mediante a análise da MBL desde a colocación do implante ata un período de seguimento de 36 meses. Os obxectivos secundarios son identificar os factores que inflúen na MBL e estudar a MBL inmediata, temperá e tardía en implantes inmediatos. Como conclusións, este estudo apoia a eficacia clínica do protocolo de colocación inmediata de implantes dentais con taxas de supervivencia e MBL aceptables. A colocación subcrestal, aproximadamente 3 mm por debaixo da crista ósea, garante unha posición subcrestal da plataforma do implante, o que permite a remodelación ósea durante os primeiros meses posteriores á implantación.

Resumo:

A tese nace da necesidade de examinar de que maneira o ecosistema informativo dixital contribúe á construción -ou, na súa falta, á invisibilización- do risco asociado ao gas radon. Para iso, analízanse algúns dos principais actores e fontes que o conforman -medios de comunicación, sector científico, redes sociais (You-Tube), procura web en Internet e Intelixencia Artificial- en base a distintos obxectivos específicos.

 Ir ao sumario

Teses defendidas en xaneiro

Optimización de un agente espumante para la extinción de incendios forestales basado en jabones naturales y arcillas

FÁTIMA MUÍÑO BLANCO

Director/es: José Ángel Fernández Escribano, Serafin Jesús González Prieto, Josefa Salgado Carballo

PD: Medio Ambiente e Recursos Naturais

Data: 23/01/2026 - Presencial

Resumo:

Los ecosistemas forestales actúan mitigando la emisión, o aumentando la absorción, de gases de efecto invernadero en la atmósfera. Estos ecosistemas funcionan como grandes reservorios de C y tienen una alta capacidad para secuestrar C adicional, ya que los bosques, junto con las turberas, constituyen la mayor parte del sumidero terrestre. Por ello, comprender e intentar controlar aquellos sucesos que alteran su estado de conservación se convierte en una tarea relevante. Para esta tesis se seleccionaron suelos correspondientes a tres localidades -León, Zamora y A Coruña- en función del área de dominio litológico -calizo, arcilloso y silíceo, respectivamente- y sus contrastadas características edáficas.

Valorisation of agri-food industry by-products through the recovery of high-added-value compounds to be applied as food ingredients and additives within the circular economy framework

SANDRA MARIÑO CORTEGOSO

Director/es: Raquel Sendón García, Ana Isabel Rodríguez Bernaldo de Quirós, Letricia Barbosa Pereira

PD: Innovacion en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias

Data: 23/01/2026 - Semipresencial

Resumo:

The main objective of this work is to use new approaches for the valorisation of the by-products generated by the fruit industry to reduce waste and develop new products that could be reintroduced in the food market. For that, the extraction processes to obtain high-added-value compounds, such as polyphenols, proteins, or flavours, yielded from fruit by-products from processing will be optimised. The chemical composition of the extracts will be determined using different analytical techniques. Moreover, the bioactive properties of the extracts will be evaluated. As ingredients, the by-products or their extracts will be incorporated directly or encapsulated into the food to confer their antioxidant and/or nutritional or technological properties. This incorporation will be performed to develop innovative, healthier, and functional foods, with health benefits, as cardiovascular disease prevention or diabetes.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

A seara que vai germinando em Fernando Namora: o diálogo com o neorrealismo, a representação do povo e a figuração da medicina

ANA ISABEL DE SOUSA FERNANDES DOMINGUES

Director/es: José Carlos Quiroga Díaz, Carina Infante do Carmo

PD: Estudos da Literatura e a Cultura

Data: 27/01/2026 - Presencial

Exploring the structure of light neutron-rich nuclei through quasi-free scattering reactions in inverse kinematics with the R3B setup at GSI/FAIR

MARTINA FELJOO FONTAN

Director/es: Héctor Álvarez Pol, José Luis Rodríguez Sánchez

PD: Física Nuclear e de Partículas

Data: 27/01/2026 - Presencial

Resumo:

O objetivo deste projeto é explorar a relação do escritor português Fernando Namora (1919,1989) com a corrente neorrealista de que é contemporâneo e de como interliga subtilmente Literatura e Medicina através da representação do povo, sempre sob o signo do estrangeiro. O neorrealismo é um movimento constelar e evolutivo feito de metamorfoses e subtis alterações e Fernando Namora é parte integrante sempre com forte sentido de pertença, independência e sentido crítico histórico, desde o início de tal corrente artística nos anos 30 e acompanhando o seu amadurecimento nos anos 50. Apesar de algumas polémicas no seio do movimento, Namora sempre defendeu o neorrealismo, se bem que nem todos os neorrealistas.

Resumo:

This thesis investigates the evolution of the proton shell closure at $Z=6$ in carbon isotopes as the neutron dripline is approached, through the study of quasi-free scattering (QFS) reactions in inverse kinematics. The experimental work was carried out using the R3B setup at GSI/FAIR, a versatile state-of-the-art detection system that enables complete kinematic reconstruction of reactions involving rare-isotope beams. The main focus of the research is the $^{19}\text{N}(p,2p)^{18}\text{C}$ reaction at relativistic energies, which provides direct access to the single-particle structure of ^{18}C . Altogether, the results presented in this work provide new experimental insight into the evolution of the $Z=6$ shell gap and the role of proton-neutron interactions in light neutron-rich systems. The combination of high-resolution QFS measurements in inverse kinematics with detailed reaction modeling establishes a solid basis for future studies extending toward even more exotic nuclei close to the dripline.

Teses defendidas en xaneiro

Impacto de la delección de Bmal1 en tanicitos sobre la integración crono-metabólica y la función neuroendocrina

PAOLA VALENTINA VALERO ÁVILA

Director/es: Rubén Nogueiras Pozo,
Carlos Diéguez González

PD: Endocrinoloxía

Data: 29/01/2026 - Virtual

Resumo:

La tesis establece el papel fundamental del reloj molecular de los tanicitos, células gliales especializadas del hipotálamo, como un integrador clave entre el metabolismo y la ritmicidad circadiana. Mediante la generación de un modelo murino con delección específica del gen reloj Bmal1 en tanicitos (Bmal-TanKO), se evaluó su impacto en la fisiología sistémica y la conducta. En conclusión, esta investigación posiciona al reloj tanicitario como un acoplador crono-metabólico esencial que organiza la homeostasis hormonal y la conducta de manera sexo-específica, destacando un sofisticado rol para la glía en la organización temporal de la fisiología.

Caracterización y búsqueda de nuevas dianas terapéuticas de la caquexia asociada al cáncer

VALENTINA GONZÁLEZ ÁLVAREZ

Director/es: Rosa María Señaris
Rodríguez

PD: Endocrinoloxía

Data: 29/01/2026 - Presencial

Resumo:

La caquexia es un síndrome metabólico frecuente en pacientes oncológicos caracterizado por la pérdida de la masa muscular y adiposa, sobre un fondo inflamatorio crónico. En la presente Tesis doctoral se profundizó en la caracterización del fenotipo de la caquexia asociada al cáncer, CAC, utilizando el modelo murino LLC y se buscaron posibles dianas terapéuticas para su tratamiento. Estos ratones presentaron claros signos de caquexia acompañado de hipofagia, inflamación y una falta de activación de la enzima AMPK. La administración de fármacos activadores de AMPK en combinación con grelina previene el fenotipo caquético, disminuyendo la inflamación, restaurando la grasa, masa muscular e ingesta. Por último, se demostró que la inmunoterapia con agonistas TLR reduce el tumor en los ratones LLC y mitiga los signos de CAC.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xaneiro

Estudio del emprendimiento gallego y su proceso de internacionalización (1999-2021): factores determinantes y evolución

JAVIER BOUZAS ARUFE

Director/es: Rubén Nogueiras Pozo, Carlos Diéguez González

PD: Economía e Empresa

Data: 29/01/2026 - Presencial

Resumo:

Esta investigación analiza la influencia del contexto cultural en la actividad emprendedora y su internacionalización en Galicia, aplicando el modelo de Hofstede, durante el período 1999-2021, marcado por la crisis económica y la pandemia. Utiliza una metodología mixta que combina datos de la encuesta NES Galicia, cuestionarios basados en Hofstede y entrevistas a emprendedores y pequeñas empresas. Los resultados evidencian que ciertas dimensiones culturales afectan de forma significativa la propensión y velocidad de internacionalización, especialmente en contextos críticos.

Metabolic control of Schwann cell myelination and demyelination

ALEJANDRO SÁNCHEZ RUEDA

Director/es: Ashwin Woodhoo, Marta Maria Varela Rey

PD: Neurociencia e Psicoloxía Clínica

Data: 30/01/2026 -Semipresencial

Resumo:

In this thesis, we have delineated the functional and molecular role of mitochondrial fusion and cristae remodelling by targeting specific key genes (Mfn1, Mfn2 and Opa1) using a variety of genetic models. In summary, we demonstrate that mitochondrial plasticity plays an essential role in the formation of peripheral myelin during development but only has a minimal role in driving Schwann cell responses to injury. This study thus provides key insights in the molecular mechanisms that drive the metabolic adaption of Schwann cells in developing and regenerating nerves.

 [Ir ao sumario](#)

«Os grandes coñecementos enxendran as grandes dúbidas»

Aristóteles

nEDIUS

Editada por Escola de Doutoramento
Internacional da USC (EDIUS),
Santiago de Compostela

Coordinación:
Miguel Tüñez

Revisión lingüística:
Gisella Costas López
*PD Estudos da Literatura
e da Cultura*

Copy:
Clara Castilla

Deseño:
nudobrand

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020
ISSN 2792-6079

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

*Actividade financiada polo Convenio de Colaboración entre a Consellería de Cultura,
Educación e a USC para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i.*